

Fiskeridirektoratet

Deres ref.

Vår ref.
2025/529

Saksbehandler
Synnøve Liabø, 959 27 850

Dato
07.10.2025

Innspill til regulering av fisket etter hyse nord for 62° N i 2026

Landsstyret i Norges Fiskarlag har behandlet ovennevnte sak 6.-7. oktober d.å. og fattet følgende vedtak:

«Norges Fiskarlag finner det utfordrende å gi endelige innspill til neste års reguleringer siden sentrale rammevilkår som kvotestørrelser, kvotebytter og farvannsadgang ikke er avklart som følge av at fiskeriforhandlinger med andre land ennå ikke er gjennomført. Avvikling av inneværende års fiskeri vil også kunne påvirke våre innspill. Fiskarlaget vil derfor eventuelt supplere innspillene til reguleringer for 2026 når disse rammevilkårene er nærmere avklart.

Norges Fiskarlag viser til den felles russisk-norske arbeidsgruppen for arktiske fiskeri, *Joint Russian-Norwegian working group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG)*, som har levert kvoteråd for nordøstarktisk hyse fra og med 2023. 55. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon planlegges gjennomført i medio oktober, og Fiskarlaget legger i innspillet til grunn at partene fastsetter en totalkvote på 153 293 tonn nordøstarktisk hyse for 2026 i tråd med anbefalingen fra JRN-AFWG, og dette innebærer en økning på 18 prosent sammenlignet med inneværende års kvote. Fiskarlaget forutsetter at fratrekk for å dekke inn avtaler med andre land settes omtrent forholdsmessig som tidligere, og vi anser det som lite sannsynlig at Norge kan tilbakeføre noe betydelig kvantum av ubenyttet tredjelandskvote til nasjonal kvote i 2026.

Norges Fiskarlag forutsetter at den nasjonale kvoten av hyse fordeles i henhold til gjeldende kvotefordelingsvedtak i Norges Fiskarlag, som gir 62 prosent til konvensjonelle fartøy og 38 prosent til trålflåten, herav 750 tonn i avsetning til seitrålerne. Videre fordeles kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap med 18 prosent til konvensjonelle havfiskefartøy, 74 prosent til lukket kystgruppe og 8 prosent til åpen kystgruppe.

Regulering i havfiskeflåten

Norges Fiskarlag tilrår at gruppekvotene og avsetningen til seitrålerne fordeles som garanterte kvoter uten overregulering for konvensjonelle havfiskefartøy og for fartøy i torsketrål- og seitrålgruppen.

Regulering i kystfiskeflåten

Norges Fiskarlag viser til at overreguleringen gjennom flere år har vært utdelt som maksimalkvoter i lukket kystgruppe i Finnmarksmodellen, og fartøyene har hatt garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Vi mener isolert sett at det er naturlig å øke overreguleringen når kvoten øker, men kvotenedgang i andre viktige fiskeri, gode priser og bedre tilgang på hyse tilsier høyere kvoteutnyttelse i kystfiskeflåten. Fiskarlaget anbefaler at gjeldende reguleringsmodell videreføres også til neste år, og vi mener at overreguleringen bør ligge noenlunde på årets nivå til tross for en økning i kvoten. Fiskarlaget kommer tilbake med konkret innspill til overregulering i de enkelte lengdegruppene for 2026 når vi kjenner fartøygruppenes kvoteutnyttelse i inneværende år. Fiskarlaget oppfordrer myndighetene til å følge fiske tett også til neste år, og at maksimalkvotene må justeres underveis i samråd med fiskerincæringen dersom dette er hensiktsmessig.

Ut fra størrelsen på nasjonal hysekvote i 2026, anser Fiskarlaget det som formålstjenlig å regulere fisket i åpen kystgruppe som et fritt fiske, med en garantert kvote i bunn.

Kvotefleksibilitet på fartøynivå

Norges Fiskarlag viser til at Fiskeridirektoratet i inneværende år innførte kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk nord for 62° N på linje med fleksibiliteten som er innført i pelagiske fiskerier. Fiskarlaget anmoder om innføring av tilsvarende kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter hyse for fartøygrupper som ikke har overregulering ved årets start etter samme modell som fisket etter torsk nord for 62° N. Innføring av slik kvotefleksibilitet må ikke ekskludere fartøy for muligheten for å benytte slumpfiskordningen slik som på torsk.

Kvotefleksibilitet på gruppenivå og refordelinger

Norges Fiskarlag tilrår at kvotefleksibilitet i all hovedsak videreføres på gruppenivå slik som i innværende år, og presiserer at overfiske av gruppekvoter og avsetninger som tas fra «toppen» må gå til fratrekk fra neste års gruppekvote/avsetning.

Norges Fiskarlag viser til at ordningen med kvotefleksibilitet bidrar til å gi næringen større fleksibilitet i utøvelsen av fisket og legger bedre til rette for at hver gruppe kan utnytte tildelte kvoteandeler. Vi mener imidlertid at det er behov for å justere og presisere regelverket noe å legge til rette for økt forutsigbarhet av hvordan de årlige beregningene av overføring på totalkvote- og gruppekvotenivå skal gjennomføres i situasjoner hvor det har blitt gjennomført refordelinger. Denne problemstillingen var aktuell på hyse for et par

år siden da norske fartøy hadde utfordringen med å utnytte 90 prosent av nasjonal kvote. Det ble refordelt hyse fra kystfiskeflåten til havfiskeflåten, og myndighetene innførte en prøveordning som innebar at ingen grupper skulle kunne overføre mer enn 10 prosent på gruppenivå. Denne problemstillingen er ikke så aktuell lenger siden nasjonal kvote utnyttet fullt ut innenfor ordningen med kvotefleksibilitet for tiden. Problemstillingen blir gjerne aktuell i kvotefleksibilitetsoppgjøret fra 2025 til 2026 som følge av refordelinger internt i lukket kystgruppe i fisket etter hyse.

Norges Fiskarlag viser til at den samme problemstillingen ble aktuell etter refordeling på sei nord for 62° N i 2024 der målsettingen med minst 90 prosent utnyttelse av nasjonal kvote og ordningen med kvotefleksibilitet ble satt på agendaen. Mot slutten av året ble det tildelt maksimalkvotetillegg til konvensjonelle havfiskefartøy som bare noen fartøy var i posisjon til å utnytte. Slik bestemmelsen er formulert i forskriften og etablert praksis er ved de årlige kvotefleksoppgjørene endte fartøygruppen opp med en justert gruppekvote som var lavere enn forskriftskvoten i 2025, noe Fiskarlaget mente var en uheldig og urimelig intern omfordeling innad i fartøygruppen. Fiskarlaget fikk gjennomslag for sitt synpunkt hos myndighetene, og en variant av prøveordningen på hyse ble lagt til grunn for kvotefleksoppgjøret på sei fra 2024 til 2025.

Norges Fiskarlag er av den oppfatning av at gjeldende bestemmelse om kvotefleksibilitet på gruppenivå i § 6 i reguleringsforskriften best ivaretar den vedtatte politiske vedtatte fordelingen mellom fartøygruppene, men dette betinger at alle fartøygrupper fisker minst 90 prosent av tildelte gruppekvotes, og at den nasjonale kvoten utnyttet fullt ut innenfor internasjonal avtale om kvotefleksibilitet. Fiskarlaget ser imidlertid behov for å presisere og justere i bestemmelse om kvotefleksibilitet på gruppenivå i de tilfeller det refordelles beregnede overskytende kvantum utover 10 prosent fra en fartøygruppe til en annen siden vi har erfart at det kan oppstå utilsiktede fordelingsmessige konsekvenser internt i fartøygrupper når det refordelles kvantum mellom fartøygrupper. Slike refordelinger kan resulterer i urimelige omfordelinger innad i enkelte fartøygrupper da ikke alle fartøy er i posisjon av å delta i slike refordelinger. Fiskarlaget erfarer at denne problemstillingen i enkelte tilfeller resulterer i at næringen vegrer seg for å anbefale refordelinger, hvilket i verste fall kan resulterer i at nasjonale kvoter ikke utnyttet fullt ut.

Rent konkret foreslår Norges Fiskarlag at § 6 reguleringsforskriften første ledd justeres slik:

Dersom en gruppekvote overfiskes, kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvoten det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper etter tredje ledd, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvoten som er overfisket, **og den justerte gruppekvoten skal minst fastsettes på nivå tilsvarende årets gruppekvote som kommer frem av denne forskrift.** Disse begrensningene gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Norges Fiskarlag mener at en slik justering langt på vei vil sikre at fartøy som ikke har tatt del i en refordeling i ett år belastes med reduserte kvote og fiskemuligheter påfølgende år.

Fiske av hyse under minstemål

Norges Fiskarlag er bekymret for fiske av hyse under minstemål, og mener hyppigere kontroller og raskere stenging av felt med store innslag av hyse under minstemål er nødvendig. Havforskningsinstituttet viser i kvoterådet for 2026 at de innkommende årsklassene ser ut til å være middels eller over middels, samt at det er viktig at disse ikke blir utfisket før de har utnyttet sitt vekstpotensial og bidratt til gytebestanden.

Norges Fiskarlag krever at årets begrensninger i kystgruppen må evalueres, og alternative reguleringstiltak må vurderes.

Kontroll

Med en økende problematikk med fisk på og under minstemål i fangstene er det særlig viktig med kontroller på sjøen og ved kai for å avdekke uønsket fiskemønster og fangster.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Synnøve Liabø

Kopi:
Nærings- og fiskeridepartementet
Landsstyret
Medlemslagene

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

